

UNDERVISNINGS
MINISTERIET

Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen

Frederiksholms Kanal 25
1220 København K
Tlf. 3392 5000
Fax 3392 5567
E-mail ktst@ktst.dk
www.ktst.dk
CVR nr. 29634750

Nationale test i folkeskolen: Afklaring af kontraktuelle forhold til COWI A/S

16. august 2011
Sags nr.:
012.67K.311

Den 31. juli 2011 udløb kontrakten mellem Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen (tidligere Skolestyrelsen) og COWI A/S om de nationale test. De nationale test bliver i de kommende år videreført af Undervisningsministeriets styrelse for it og statistik, UNI-C. Testene videreføres med de eksisterende testopgaver, som Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen har overtaget efter udløbet af kontrakten med COWI, suppleret med fremtidige udvidelser og tilpasninger.

Testene har siden foråret 2009 indeholdt opgaver nok til, at de kan bruges som obligatoriske test. COWI har imidlertid i en periode betalt bod for forsinkelser i leveringen af det antal opgaver, som er påkrævet i henhold til kontrakten med Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen.

Som Uddannelsesudvalget tidligere er blevet orienteret om (senest med notat af 13. december 2010), har COWI i forbindelse med bodsopkrævningen fået mulighed for at genvinde de betalte bodsbeløb vedrørende to ud af tre milepæle, hvis testene levede op til kontraktens krav inden visse frister. I december 2010 blev det afgjort, at opgavebanken for seks ud af de ti obligatoriske test levede op til kontraktens krav inden for fristen for genvinding af den bod, der vedrørte disse seks test.

Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen har nu afgjort de tre sidste kontraktuelle udestående vedrørende opgavebanken. Det drejer sig om tilbagebetaling af bod for forsinket levering af opgaverne i dansk, læsning, opkrævning af bod for forsinket levering af opgaverne i dansk som andetsprog samt afklaring af rettigheder til et antal opgaver, som COWI har leveret udover det påkrævede i kontrakten.

Tilbagebetaling af bod for forsinket levering af opgaverne i dansk, læsning

Da Uddannelsesudvalget senest blev orienteret om status i sagen (notat af 13. december 2010), udestod en endelig afklaring med hensyn til bodsopkrævningen vedrørende de fire test i dansk, læsning. Kravene i kontrakten er, at hver test skal indeholde mindst 180 opgaver pr. profilområde (faglige delområder), og at opgaverne skal være nogenlunde ligeligt fordelt på sværhedsgrader. De fire test i dansk, læsning indeholder mere end 180 opgaver pr. profilområde. Men opgaverne er ikke ligeligt fordelt på sværhedsgrader, idet der inden for to profilområder – afkodning og tekstforståelse – er ganske få eller ingen opgaver i den allersværeste kategori. Testene indeholder opgaver nok til, at testene har kunnet fungere som obligatoriske test siden foråret 2010, og de manglende meget svære opgaver er derfor først og fremmest et spørgsmål om efterlevelse af kontraktens krav.

COWI har i en tillægsaftale til kontrakten taget forbehold for, om det er fagligt muligt at fremstille et tilstrækkeligt antal svære opgaver til, at der på alle klassetrin og profilområder i dansk, læsning kan opnås en nogenlunde ligelig fordeling af opgaver på sværhedsgraderne, sådan som det er beskrevet i kontrakten.

Det ene profilområde, hvor der mangler meget svære opgaver, er afkodning. Opgaverne på dette område tester elevernes færdigheder i at identificere skrevne ord og bogstaver. Kvalitets- og Tilsynsstyrelsens og COWI's fagfolk er enige om, at det er meget vanskeligt at fremstille opgaver i den allersværeste kategori på dette profilområde. Opgaver i den allersværeste kategori er defineret som opgaver, som højst 10 pct. af eleverne kan svare rigtigt på.

Det andet profilområde, hvor der mangler meget svære opgaver, er tekstforståelse. Opgaverne på dette område tester elevernes forståelse af skrevne tekster, fx ved at eleverne skal læse en kort tekst og svare på et spørgsmål til teksten. For at undersøge, om COWI's forbehold i kontrakten kan bringes i anvendelse, eller om Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen har krav på at beholde de opkrævede bodsbeløb, har COWI og Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen i fællesskab spurgt læseforskeren Holger Juul, lektor ved Københavns Universitet, om det er muligt at lave opgaver i den allersværeste kategori på dette profilområde. Holger Juul har vurderet, at inden for de rammer, der er fastsat for de nationale test, kan det lade sig gøre at lave meget svære opgaver, men udformningen vil være forbundet med mange vanskeligheder, og en lav succesrate vil derfor være forventelig.

Holger Juul har i sin faglige vurdering foreslået, at man fremadrettet inddrager svartiderne i bedømmelsen af eleverne. Det samme har et forskerpanel foreslået i en evalueringsrapport om første udgave af de nationale test fra 2007. Ved at inddrage svartiderne vil man bedre kunne skel-

ne mellem de dygtigste elever, som kan svare rigtigt på de allersværeste opgaver, men som ikke nødvendigvis læser lige hurtigt. Inddragelse af svartiderne har ikke været en del af kontrakten med COWI. Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen planlægger i næste udgave af de nationale test at stille krav til leverandøren om, at svartiderne inddrages i bedømmelsen af eleverne.

Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen anser det for tvivlsomt, om COWI vil kunne påkræves at skulle betale bod for de manglende svære opgaver, eftersom COWI i kontrakten har taget forbehold for, om det er muligt at lave et tilstrækkeligt antal svære opgaver. Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen har derfor besluttet at tilbagebetale den opkrævede bod til COWI på 1,0 mio. kr.

Bod for forsinket levering af opgaverne i dansk som andetsprog
Foruden de ti obligatoriske test fremstilles to test i dansk som andetsprog for 5. og 7. klasse, som vil blive stillet til rådighed for skolerne på frivillig basis. Planen er, at testene lanceres i indeværende skoleår. Opgaverne til disse test skulle ifølge seneste tillægsaftale til kontrakten med COWI være færdige senest 30. april 2010. COWI var endnu ikke færdige med opgaverne på dette tidspunkt og har derfor betalt bod for forsinkelser i en periode, indtil opgaverne var færdigudviklede. Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen har nu godkendt opgaverne, og bodsopkrævningen er afsluttet og opgjort. COWI skal betale bod på i alt 94.000 kr. COWI har ikke haft mulighed for at genvinde denne bod.

Rettigheder til overskydende testopgaver

COWI har i henhold til kontrakten med Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen skullet levere 540 opgaver pr. test, fordelt på tre profilområder med hver 180 opgaver. Hertil kommer en suppleringsproduktion på 54 opgaver pr. år i to år. Minimumstallet for hver test er således 648 opgaver.

COWI har imidlertid fremstillet flere opgaver, end det har været forpligtet til. I alt har COWI fremstillet 9182 testopgaver (se oversigt nedenfor). Det samlede minimumstal er 7668. COWI har således fremstillet 1514 opgaver mere, end det har været forpligtet til, så hver test i dag består af gennemsnitligt 765 opgaver.

COWI har ved den løbende levering af opgaverne forbeholdt sig ret til at kunne tage betaling for de opgaver, som er leveret udover kravene i kontrakten. COWI har i den forbindelse påpeget, at de 1514 overskydende opgaver har en værdi på ca. 2,8 mio. kr.

Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen har omvendt fremført, at styrelsen har bidraget til udviklingen af opgaverne, idet styrelsen har sikret deltagelse fra skoler til afprøvning af opgaverne, og idet styrelsen i højere grad end

oprindeligt planlagt har medvirket i den faglige kvalitetssikring af opgaverne.

COWI og Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen har i forbindelse med drøftelserne om rettighederne til opgaverne aftalt, at opgaverne har skullet indgå i testene, indtil der var fundet en aftale om rettighederne, således at testene hele tiden har været stillet til rådighed for skolerne med flest mulige opgaver.

Drøftelserne med COWI har ikke givet en entydig klarhed over ejerskabet til opgaverne, men COWI har medgivet, at der er flere forhold, der peger på, at Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen har ret til at anvende og overtage opgaverne. COWI har på baggrund af drøftelserne meddelt Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen, at man opgiver kravet om betaling for de overskydende opgaver.

Afklaringen af ovenstående forhold betyder, at

- COWI genvinder 1,0 mio. kr., som er betalt i bod for forsinket levering af opgaver til de fire test i dansk, læsning.
- COWI betaler 0,1 mio. kr. for forsinket levering af opgaver til de to test i dansk som andetsprog. Bodden kan ikke genvindes.
- COWI opgiver kravet om betaling på 2,8 mio. kr. for 1514 opgaver, som er fremstillet udover kontraktens krav.

Antal opgaver i de nationale test

	Minimumstal*	Antal leverede opgaver	Overproduktion
Dansk, læsning 2. klasse	648	747	99
Dansk, læsning 4. klasse	648	809	161
Dansk, læsning 6. klasse	648	749	101
Dansk, læsning 8. klasse	648	728	80
Matematik 3. klasse	648	750	102
Matematik 6. klasse	648	858	210
Engelsk 7. klasse	648	719	71
Fysik/kemi 8. klasse	648	799	151
Biologi 8. klasse	648	678	30
Geografi 8. klasse	648	746	98
Dansk som andetsprog 5. klasse	594	703	109
Dansk som andetsprog 7. klasse	594	896	302
I alt	7668	9182	1514

*Minimumstallet består af 540 opgaver pr. test samt to års suppleringsproduktion à 54 opgaver pr. test pr. år (i alt 648 opgaver), dog for testene i dansk som andetsprog et års suppleringsproduktion à 54 opgaver pr. test (i alt 594 opgaver).